

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 12-05-43944 ויזר ואח' נ' אוהיון ואח'

בפני כב' השופט אברהם אליקים

עותרים
 1. אייל ויזר
 2. בלהה גלזברג
 3. דב פלג
 4. מרים פלג
 5. עמוס גולן
 6. מרים סלע

נגד

משיבים
 1. יעקב אוהיון
 2. ז'קי סבג, ראש עיריית נהריה

פסק דין

1
 2 חבוא
 3 1. יעקב אוהיון, המשיב 1 (להלן-אוהיון) הוא חבר סיעת הירוקים ואחד מתוך שלושת חברי
 4 הסיעה המכהנים כחברים במועצת העיר נהריה.
 5
 6 בתאריך 28.2.12 התקיימה ישיבת מועצת העיר לאישור התקציב לשנת 2012, אוהיון לא
 7 השתתף בהצבעה (נספח 9 לעתירה).
 8 בתאריך 25.3.12 התקיימה ישיבת מועצת העיר לדיון בענין מינויו של אוהיון לסגן ראש
 9 העיר, גם הפעם לא השתתף אוהיון בהצבעה (נספח 17 לעתירה). באותה ישיבה הוחלט
 10 על מינויו של אוהיון לסגן ראש העיר.
 11 ביום 29.3.12 פנו העותרים 1 ו-2 חברי סיעת הירוקים למשיב 2, ראש עיריית נהריה
 12 (להלן-ראש העיר) בבקשה להכריז על אוהיון כפורש מסיעת הירוקים (נספח 19). ראש
 13 העיר דחה את הבקשה (נספח 20 לעתירה) ובעקבות כך הוגשה העתירה ע"י עותרים 1 ו-2
 14 חברי סיעת הירוקים המכהנים במועצה ועותרים 3-6 שהיו מועמדים בבחירות במסגרת
 15 רשימת הסיעה כשהם מבקשים להורות לראש העיר לפטר את אוהיון ולהכריז עליו כפורש
 16 מסיעת הירוקים ולהורות לאוהיון להחזיר את המנדט לסיעתו.

1 מתוך 8

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 43944-05-12 וייזר ואח' נ' אוהיון ואח'

- 1 יצוין כי לעתירה התווספה טענה נוספת שלא נכללה בפנייה לראש העיר, אוהיון פירסם
- 2 ביום 9.3.2012 מודעה בעתון "ידיעות הצפון" (נספח 14 לעתירה) לטענת העותרים יש
- 3 לראות במודעה הודעה על פרישה, בנוסף טענו העותרים כי החלטת ראש העיר ניתנה תוך
- 4 שלילת זכותם לשימוע.
- 5
- 6 לעותרים עילה נוספת, לפיה אוהיון התחייב ביום 23.9.2008 להודיע על פרישתו מהסיעה
- 7 בהתקיים תנאים מסוימים ולכן יש לאכוף את התחייבותו.
- 8
- 9 השאלות הטענות הכרעה
- 10 2. העובדות אינן במחלוקת, השאלות הטענות הכרעה הן באשר למשמעות המשפטית של
- 11 אותן עובדות.
- 12
- 13 השאלה העיקרית היא באשר למשמעות שיש להת לאי השתתפות אוהיון בהצבעה, האם
- 14 יש לראות בכך הצבעה בניגוד לעמדה הסיעה כטענת העותרים או כהעדרות משיבה ולא
- 15 מעבר לכך כטענת המשיבים, בנוסף יש לבהון האם נפגעה זכות הטיעון של העותרים בעת
- 16 שנודחתה בקשהם ע"י ראש העיר.
- 17 ברקע הדברים יש לבהון את טענות המשיבים באשר לעיתוי העלאת טיעוני העותרים
- 18 בנושא ההצבעה מיום 28.2.12 והמודעה מיום 9.3.12.
- 19
- 20 3. השאלה המהותית האחרת היא שאלת קידמו ואכיפתו של הסכם שנערך לטענת העותרים
- 21 בין המועמדים להיות חברי הסיעה ובכללם אוהיון.
- 22
- 23 דיון
- 24
- 25 משמעותה של העדרות מהצבעה
- 26 4. ביזם 25.3.2012 קיים דיון במועצת העיר בקשר לנושאים שונים, בעת קיום הדיון בשאלת
- 27 מינויו של אוהיון לסגן ראש העיר, עזב אוהיון את אולם הישיבות ולא השתתף בהצבעה.
- 28
- 29

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 12-05-43944 ויזר ואח' נ' אוהיון ואח'

- 1 פרישה מוגדרת כך בסעיף 125א(ר) לפקודת העיריות [נוסח חדש]:
- 2 "פרישה מסיעה" –
- 3 (1) הודעה על פרישה מסיעה;
- 4 (2) הצבעה בניגוד לעמדת הסיעה, שלא בהסכמת רוב הבריה, באחד
- 5 מאלה:
- 6 (א) אישור או אי אישור תקציב העיריה כאמור בסעיף 206 ...;
- 7 (ג) בהירת סגן ראש העיריה לפי סעיף 14 או סעיף 15 להוק הבהירה
- 8 הישירה".
- 9
- 10 5. לאחר ניתוח טענות הצדדים מקובלת עליי במלואה עמדת המשיבים ואיני סבור כי
- 11 העדרות משיבה יכולה להחשב כ"הצבעה" ובכלל זה לא ניתן לראות בה "הצבעה בניגוד
- 12 לעמדת הסיעה". על פי לשונו של החוק ותכליתו, לא ניתן לראות בהעדרות כהצבעה
- 13 ואפילו לא כהבעת עמדה, ובוודאי לא הצבעה בניגוד לדעה מסוימת כל שהיא. ביציאתו
- 14 מאולם הישיבות שמר אוהיון לעצמו את עמדתו באשר לאותה הצבעה ומכאן שאין לראות
- 15 במעשיו פרישה.
- 16
- 17 היטיבו לתאר זאת באי כה המשיבים בהפנייה לדברי חבר הכנסת פרופ' אמנון רובינשטיין
- 18 שנאמרו בעת הדיון בהוראה דומה הקבועה בסעיף 6א(ב) להוק יסוד-הכנסת:
- 19 "דכותיי, קודם כל תקראו את החוק. הצעת החוק לא חלה על הימנעות ולא חלה
- 20 על העדרות", (דברי הכנסת מיום 12.2.1991).
- 21
- 22 6. הימנעות מהצבעה בעת שהגמנע נוכח בישיבה, לא תחשב הצבעה "נגד", קל וחומר
- 23 העדרות משיבה כפי שנעשה במקרה זה. מיותר לציין כי פרישה או הרהה מסיעה
- 24 פוליטית, הם חלק מכללים הנמצאים בלב ליבה של הדמוקרטיה, המגבשים את זכותו
- 25 ההוקתית של כל אדם לבחור ולהיבחר ולא ייתכן כי קביעה כה משמעותית העשה בדרך
- 26 של "היקה שיפוטית" או פרשנות יוצרת. המחוקק הגדיר את המושג פרישה כאמצעות
- 27 המילים "הצבעה נגד.. ולו רצה לכלול בו גם העדרות משיבה היה אומר את דברו
- 28 במפורש. לא במקרה בחר המחוקק שלא להרחיב המושג מעבר לכך. כשמדובר בנושא
- 29 כה מהותי, נתן המחוקק "דרך מילוט" לחבר סיעה שלא רוצה לצאת נגד סיעתו בדרך של
- 30 הצבעה אקטיבית, אך מסיבות השמורות עימו מעדיף שלא לקחת חלק בהצבעה ובעיני
- 31 אך טבעי היה כי אוהיון ייעדר משיבה בה נדון מינויו האישי. לא מצאתי גם כל פגם

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 12-05-43944 ויזר ואח' נ' אוחיון ואח'

- 1 בעצם המינוי, מינוי לתפקיד סגן ראש עיר המכונה ע"י העותרים "טובת הנאה", הוא מינוי
2 כשר לכל דבר וענין ואין בו פגם.
3
- 4 [במאמר מוסגר אציין כי על פי נספח 16 לעתירה תהו העותרים 1 ו-2 "כיצד ייתכן שחבר
5 סיעה שהיא באופוזיציה ישמש כסגן ראש עיר", כנראה שנשכה מהעותר 1 כי הוא עצמו
6 כיהן כסגן ראש העיר בהיותו חבר אופוזיציה, במשך למעלה משנה, ראו סעיף 17.5
7 לעיקרי הטיעון מטעם המשיבים שתוכנו לא נסתר].
8
- 9 לאור האמור לעיל אני קובע כי העדרות משיבה אינה בגדר הצבעה בניגוד לעמדת רוב
10 הברה הסיעה ואינה מהווה פרישה, בנסיבות אלו דהיינו בקשתם של העותרים ע"י ראש
11 העיר בגין העדרותו של אהיון משיבות המועצה, היתה החלטה התואמת את הוראות
12 פקודת העיריות [נוסח חדש] ולא נפל בה פגם.
13
- 14 7. זה השלב להתייחס לטענות העותרים בדבר פגיעה בזכות הטעון. סעיף 125ב' לפקודת
15 העיריות [נוסח חדש] מורה לראש העיר לתת החלטתו "ולאחר שניתנה לנציג המבקשים
16 ולהכר המועצה שאת דבר פרישתו מבקשים לקבוע, הזמנות לטעון טענותיהם בפני ראש
17 העיריה". לאחר שמיעת טענות הצדדים לא מצאתי כי נפגעה זכות הטיעון של העותרים.
18 לאחר הגשת העתירה ועיקרי הטעון נחשפו בפני כל טענות העותרים, ואיני סבור כי יש
19 לקבל טענה מטענותיהם, כך שגם אם היה מתקיים הליך שימוע מעבר לדרך בה פעל ראש
20 העיר, התוצאה הסופית צריכה להיות זהה, דהיינו בקשתם.
21
- 22 אבהיר כי מעיון בעתירה ובחינת טעוני באי כה העותרים בפניי, עולה רושם של שימוש
23 בהליך השיפוטי, למטרות פוליטיות. ידוע היטב לעותרים כי במידה ולדעת רוב חברי
24 הסיעה, מי מחבריה ביצע מעשה של פרישה, עליהם לפנות לפי סעיף 125ב' לראש העיר
25 בבקשה מתאימה הוך 7 ימים, הכיצד לא עשו דבר העותרים במהלך 7 הימים שלאחר
26 ההצבעה מיום 28.2.2012 בנושא התקציב, והם המתניו יותר מחודש ימים בפנייתם לראש
27 העיר, הכיצד נושא המודעה בעתון מיום 9.3.2012 שמכונה היום על ידי העותרים הודעת
28 פרישה, לא הביא לפניה בחלוף 7 ימים ולמעשה לא נעשתה פנייה כלל לראש העיר
29 כמצוות פקודת העיריות. הצעתי לעותרים בפתח הדיון להותיר לבירור רק את שאלת

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 12-05-43944 ויזר ואח' נ' אוהיון ואח'

- 1 העדרות מהישיבה מיום 25.3.2012 והתעקשותם לכלול גם את שני הנושאים האחרים
 2 מצביעה על כוונות ל"ניגוח פוליטי" שמיושן אינו צריך להעשות באולם בית משפט.
 3
 4 8. למעלה מן הצורך אבהיר כי המודעה אליהם מפנים העותרים (נספח 14 לעתידה) דנה
 5 בפרישה מ"התשיעיה", התשיעיה אינה הסיעה אלא אגד סיעות ולכן לא מדובר בהודעת
 6 פרישה על פי הוראות פקודת העיריות, הודעה אותה יש למסור באופן רשמי בישיבת
 7 מועצת העיריה. למעשה גם העותרים לא ראו בהודעה פרישה, ראו למשל פרוטוקול
 8 ישיבת הסיעה מיום 25.3.2012 לפיו ראו את העותר כחבר הסיעה ולא כמי שפרש ממנה
 9 (נספח 16 לעתידה) ולא במקרה עד למועד הגשת העתירה, התעלמו העותרים מאותה
 10 מודעה.
 11
 12 תמוהים לא פחות הסעדים המתבקשים בכותרת העתירה, סעיף 125ב' המהווה את הבסיס
 13 לעתירה, מאפשר לראש העיר להצהיר על פרישת חבר סיעה ולא מעבר לכך, כיצד
 14 מבקשים העותרים בהסתמך על אותו סעיף, להיבא את ראש העיר לפטר את אוהיון כפי
 15 שנתבקש בכותרת העתירה או לקבוע כי אוהיון מנוע "מלהמשיך ולכהן כחבר מועצת
 16 העיר". גם אם היה מבצע אוהיון אקט של פרישה וראש העיר היה מצהיר על כך,
 17 הסנקציות הוגדרו במפורש ע"י המהוקק בסעיף 125א לפקודת העיריות [נוסח חדש] והן
 18 לא כוללות סמכויות פיטוריו או הפסקת כהונה בניגוד לרצונו.
 19
 20 זה השלב לעבור לדיון בעילה שהיא בבחינת עילה הלופית, קיומו של הסכם בין חברי
 21 הסיעה.
 22
 23 האם התחייב אוהיון להתפטר והאם מדובר בהתחייבות אותה יש לאכוף
 24 לאחר ניתוח טענות העותרים ועוד בטרם אנתח את הטענות המשפטיות של הצדדים, אני
 25 סבור כי דין העתירה להידחות בנושא זה בשל אי הוכחת קיומו של הסכם.
 26
 27 לגרסת העותרים, ההסכם או ההתחייבות ניתנו בע"פ בנוכחות המועמדים לרשימת הסיעה,
 28 כמובן שלתוכנו של הסכם שכזה-במידה והיה קיים יש משמעות מהותית בעת בחינת
 29 תנאיו.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עז"מ 12-05-43944 ויזר ואח' נ' אוהיון ואח'

1
2
3 העתירה הוגשה ע"י שישה עותרים, עותרים מס' 1 ו-2 התמו על תצהיר המאזכר את
4 ההסכם בדרך אימוץ של סעיפי העותרה, עותרים 3-5 מתייחסים בתצהירים מפורשים
5 לתוכנו של ההסכם, והעותרת השישית מרים סלע, שלכאורה נטען בשמה לקיומו של
6 הסכם, בהרה שלא לתמוך הטענה כדבר קיומו של הסכם בתצהיר מטעמה, התנהגות
7 תמוהה שלא ניתן לה הסבר בעתירה או בדיון.
8
9 גם השוואת תוכן העתירה (שהוא גרסת עותרים 1 ו-2) לתוכן תצהירי עותרים 3-5 מראה
10 כי לשתי קבוצות העותרים גרסה עובדתית שונה באשר לתוכן תנאי ההסכם, עותר 3 מתאר
11 למשל מצב בו יפעל חבר סיעה "באופן שיגרום לו לפרוש", בעתירה תואר מצב לפיו "יש
12 בו להביא לפרישתו". גם מבלי לבהון המשמעויות השונות והתהייה לאי הצטרפותה של
13 עותרת 6 לעמדת הבריה, איני סבור כי העדרות מהשיבות יוצרת מצב הגורם לאוהיון
14 לפרוש או צריך להביא "לפרישתו", כך שגם אם היה הסכם שכזה, לא קרמו התנאים
15 המאפשרים לפעול על פיו במקרה זה ואדגיש כי אוהיון בתשובתו הכחיש קיומו של
16 הסכם או התחיבות.
17
18 לכך אוסיף כי על פי אופיו של ההסכם לכאורה, עיתויו והדרך בה התייחסו אליו הצדדים
19 (למשל בבחירתם שלא לתעד תוכנו בצורה כל שהיא), איני סבור כי מדובר בהסכם לגביר
20 מתקיימים הנסיבות החריגות המצדיקות התערבות בית משפט ואפנה בענין זה לפסק דינו
21 של הנשיא א' ברק (כתוארו אז) בעת דיון כבג"ץ עז"ד ולנו:
22
23 "אכן, מקובל עלי כי "הסכם פוליטי" אינו "הסכם משפטי" כמשמעו במשפט
24 הפרטי. אין זה הסכם שניתן לתבוע אכיפתו, או הסכם שניתן לתבוע פיצויים על
25 הפרתו. אך לא מקובל עלי כי "הסכם פוליטי" הוא מחוץ למשפט", בג"צ
26 5364/94 עז"ד זאב ולנו נ' יושב ראש מפלגת העבודה הישראלית.
27
28 וזאת בהמשך לקביעתו בפסק דין זירזבסקי:
29 "סברתי כי על ההסכם הפוליטי הל המשפט הציבורי. צינתי, כי נוטה אני לדעה
30 שחוק החוזים (חלק כללי) אינו הל במישרין על ההסכם הפוליטי... חוקי
31 החוזים חלים על "חווה", ואילו ההסכם הפוליטי לכאורה אינו חווה. הנה כי כן,
הסכם חברתי אינו חווה שחוקי החוזים חלים עליו, משום שאין בו כוונה ליצור

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 12-05-43944 ויזר ואח' נ' אוזיון ואח'

1 יחסים משפטיים...לדעתי, ההסכם הפוליטי נשלט על-ידי המשפט הציבורי
2 בג"צ 1635/90 יוסף ד'רד'בסקי נ' ראש הממשלה, מר יצחק שמיר.
3
4 במילים אחרות, סעד של אכיפה כמבוקש אינו סעד ההולם אופיו של הסכם פוליטי
5 מסוג זה ולכל היותר ניתן היה לקבוע קביעות כאשר לתוקפו או הפרתו ובמקרה זה
6 אני מזכיר כי קבעתי שלא הוכח קיומו של הסכם שכזה. דברים שנאמרו לכאורה
7 באסיפת חברים, מבלי שהועלו על הכתב או נוסחו באופן מוגדר (ובפועל לכל
8 משתתף גרסה משלו לגבי תוכן ההסכם לכאורה), אינה מעידים על גמירות דעת
9 ליצור יחסים משפטיים ברי אכיפה בבית משפט.
10 ניסיון לכפות על אוזיון פיטורים מתפקיד ציבורי לאחר שנבחר בבחירות
11 דמוקרטיות וחוקיות, פוגע בארשיות הדמוקרטיה ויש להנתיר את המחלוקת
12 להכרעת הבוחר בבוא העת, אותו בוחר שהביא לבחירת מי מהעותרים ואוזיון. על
13 בית משפט לנהוג כריסון רב עת הוא מתבקש להשפיע בהחלטותיו על הרכב גוף
14 נבחר כמו סיעתם של העותרים ואין באמירות העמומות באותה אסיפת בחירות, גם
15 אם נאמרו, כדי להצדיק מתן סעד מהסעדים מהמבוקשים ע"י העותרים.
16
17 סיכום
18 לאור האמור לעיל אני מורה על דחיית העתירה.
19
20 אני מחייב את העותרים ביהר ולחוד לשלם למשיבים יתדיו, שכר טרחת עו"ד
21 בשיעור של 10,000 ש"ח בצירוף הפרשי הצמדה וריבית מהיום ועד ליום התשלום
22 בפועל.

23
24
25 ניתן היום, יא' תשרי תשע"ג, 27 ספטמבר 2012, בהעדר הצדדים.
26

27 אברהם אליקים

28 אברהם אליקים, שופט
29
30